

Gyógynövényes kertben elvégzett kertészeti munkák és jövőbeli tervek

I. Gyógynövényes kert területének felosztása (utcafrontról haladva)

1. „Utcafronti virágágyás 1” (létrehozása: 2015. ősz)
2. „Utcafronti virágágyás 2” (létrehozása: 2015. ősz)
3. „Tavaszi” ágyás (létrehozása: 2015. ősz)
4. „Ház előtti” ágyás (részbeni átalakítása: 2016. tavasz)
5. „Fészkes” ágyás (létrehozása: 2016. tavasz)
6. „Ajakos” ágyás (létrehozása: 2015. tavasz)
7. „Kemencés” ágyás (fontosabb évelő fajok ágyása) (átalakítása: 2016. tavasz)
8. „Fűszeres” ágyás (egy- és kétnyári fajok ágyása) (átalakítása: 2015. ősz)
9. „Háromszög” ágyás (átalakítása: 2016. tavasz)
10. Sziklakert (átalakítása: 2015. ősz)
11. „Köris” ágyás (kialakítása: 2016. tavasz)
12. „Vadon termő fajok” ágyása (várható átalakítás: 2017. tavasz)
13. Kerti tó (várható kialakítása: 2017. ősz)
14. „Liktáriumos” ágyások (kialakítása: 2015. ősz)
15. „Népdalok kertje” ágyás (átalakítás: 2017. tavasz)
16. Gyümölcsös ültetvény (létrehozása: 2015. ősz, áttelepítése: 2016. ősz)
17. Veteményes (áthelyezése: 2015. ősz, további átalakítása 2017. tavasz)
18. Komposztálás helye (bővítése: 2015. év nyaratól)

II. Elvégzett kertészeti munkák néhány kiemelt munkaterületen, időrendi sorrendben

1. „Utcafronti virágágyás 1”

Jellemzői: az Emlékház (múzeum) épülete előtti - Petőfi utcára néző – terület, közvetlenül a kerítés mellett. 2015. évben ezen a helyen kizárólag nőszirm tövek voltak, a többi rész füves volt. A telepítési tervekben ezen a helyen virágágyás szerepel, melynek érdekében az elmúlt években az alábbi munkák valósultak meg és a 2017. évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. szeptember – október	Az ágyás előkészítése és beültetése: meglévő nőszirm tövek átültetése és további fajok beültetése (égő szerelem, kerti ruta, fehér mályva).
2016. november	Meglévő tövek átültetése és a Petőfi u. 19-es hsz. házzal közös kerítés mellett – kb. 4. m hosszan – spírea sövény létesült.
2017. tavasz	További – lehetően hosszan virágzó – növényfajok ültetése, hogy az ágyás még színesebbé váljon.

2. „Utcafronti virágágyás 2”

Jellemzői: az utcafronti oldalon, a kerti kaputól balra lévő terület. A kerítés mellett nőszirm és margaréta tövek szerepeltek, a terület többi része füves volt. A telepítési tervben ezen a helyen virágágyás szerepel, melynek érdekében az elmúlt években az alábbi munkák valósultak meg és a 2017. évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. november	Ágyás előkészítése és beültetése: ásás, gereblyezés, meglévő nőszirm tövek átültetése és további fajok beültetése (kerti ruta, fekete mályva).
2016. november	Meglévő tövek mellé további lombhullató bokrok (orgona, spírea, mályva stb.) betelepítése.
2017. tavasz	További – lehetően hosszan virágzó – növényfajok ültetése, hogy az ágyás még színesebbé váljon.

3. „Tavaszi” ágyás

Jellemzői: az „Utcafronti virágágyás 2” mögötti terület, ahol 2015 őszéig aranyvessző bokrok és 3 darab ezüstoffenyő helyezkedett el. A telepítési tervben ezen a helyen is virágágyás és Dr. Szalai Miklós szobra szerepel. A virágágyás kialakítása érdekében az elmúlt években az alábbi munkák valósultak meg:

Időszak	Leírás
2015. november december	Meglévő aranyvesszőbokrok visszametszése, alattuk lévő terület megtisztítása, tavaszi hagymások (tulipán, krókusz, nárcisz, hófény, szellőrózsa) és nőszirm beültetése, ágyásszegély kövek kihelyezése. A három ezüst fenyőből a középső kivágásra, míg a két szélső kb. 1,5 magasságig felpucolásra került.
2016. május	2015 decemberében kivágott, középső ezüstoffenyő helyén a „Tavaszi” ágyást megközelítő kerti kövesút készült.

4. „Ház előtti” ágyás

Jellemzői: az Emlékház (múzeum) bejáratától jobbra eső terület. A telepítési tervben ezen a helyen évelő gyógynövényágyásnak kell szerepelni. Az ágyás 2015-ben a tervnek megfelelt, de a növényállományt időnként változtatni kell: fajok cseréje, meglévők ritkítása stb. 2016. évben a fentiek értelmében új fajok (levendula, csillagfűrt) kaptak helyet, míg mások ritkításra (macskamenta, citromfű) vagy átültetésre (menta fajok) kerültek. A 2017-es évben is kismértékű változtatások várhatóak.

5. „Fészkes” ágyás

Jellemzői: az Emlékház (múzeum) bejáratától balra eső terület. A telepítési tervekben ezen a helyen a fészkes virágúak növény családjába tartozó fajoknak kell szerepelni, melynek érdekében az elmúlt években az alábbi munkák történtek és 2017. évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. november	Az ágyásban található egynyári fajok eltávolítása és az üresen maradt területek felásása szerves anyag bedolgozásával.
2016. március-április	Az ágyásban kizárólag fészkes virágúak családjába tartozó példányok betelepítése, más növény családba tartozó példányok átültetése.
2017. év	<i>További fészkes virágú példányok ültetése.</i>

6. „Ajakos” ágyás

Jellemzői: a „Helytörténeti gyűjtemény” előtti ágyás. A telepítési tervben ezen a helyen ajakos virágúak növény családjába tartozó fajoknak kell szerepelni. Mivel 2015. év áprilisában az ágyás közepén csak két darab, az ajakos virág családba tartozó növényfaj (rozsmaring) szerepelt, ezért az elmúlt években az alábbi munkák valósultak meg:

Időszak	Leírás
2015. május	Az ágyásba kizárólag ajakos virágúak családjába tartozó növényfajok telepítése.
2016. év	Mivel az ágyás méretét már bővíteni nem lehet, ezért a túl sűrűn elhelyezkedő példányok kiszedése és átcsoportosítása történt az elmúlt évben a szokásos fenntartási munkák mellett.

7. „Kemencés” ágyás

Jellemzői: a „Falukemencével” és a szárító helységgel szemben található ágyás. A telepítési tervben, ezen a helyen évelő gyógynövényfajokat tartalmazó ágyás szerepel. Az ágyás már 2015-ben is a terveknek megfelelt, de átalakításra szorult. Ennek érdekében az előző években az alábbi munkák folytak és 2017. évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. május	Az ágyás átrendezése, a meglévő növényfajok által elfoglalt terület csökkentése, átültetése és új növényfajok betelepítése.
2015. november	Az ágyásban szereplő egynyári tövek kiszedése, évelő fajok visszavágása. Az üres területek felásása szerves anyag beforgatásával.
2016. március-április	Az ágyásba kizárólag évelő fajokat tartalmazó tövek betelepítése az ismertebb és látványosabb példányok közül.
2017. év	Egyes – meglévő – fajok áttelepítése, további fajok betelepítése.

8. „Fűszeres” ágyás

Jellemzői: a kút és az azt körülvevő „Kerengő” valamint az üvegház és melegágy közötti terület (2 részre bontott ágyás). A telepítési tervben ezen a helyen egy- és kétnyári növényfajokat tartalmazó ágyásnak kell szerepelni. Az ágyás már 2015-ben is a terveknek megfelelt, de további átalakításra szorult. Ennek érdekében az elmúlt években az alábbi munkák valósultak meg és 2017-ben az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. ősz	Az ágyások talajának rostálása, a hiányzó talaj pótlása komposzt és szerves trágya felhasználásával. A dupla ágyás egyik részén 5 darab dombágyás létrehozása.
2016. március-április	Veteményezés: dombágyásokba zöldségfajokat, míg a dupla ágyás másik részébe – bemutató jelleggel – egy- és kétéves gyógynövény fajokat.
2016. július-október	Maggyűjtés, termés betakarítás, letermett példányok eltávolítása.
2016. november	Dombágyások felkészítése a télre: talajfelszín pótlása komposzt felhasználásával, majd talajfelszín takarása lucerna kaszálékkal. A dupla ágyás másik részén az őszi ásás helyett téli talajtakarás valósult meg őszi avar felhasználásával.
2017. év	A dombágyásokban továbbra is zöldségek termesztése, míg a dupla ágyás másik részében bemutató jelleggel egy- és kétéves fajok veteményezése várható.

9. „Háromszög” ágyás

Jellemzői: az üvegház előtti háromszög alakú ágyás. A telepítési tervben nem szerepelt. 2015. évben virágágyásként funkcionált, míg 2016 tavaszán évelő fűszernövények beültetése valósult meg. Az ágyás további átalakításra szorult a 2017-es évben.

10. Sziklakert

Jellemzői: az üvegháztól délre található, kb. 3x6x1,5 ovális alakú terület. A korábbi években a kert ágyásainak rostálása során kitermelt kavicsok és kövek felhasználásával alakították ki. A telepítési tervben nem szerepelt. Annak érdekében, hogy a terület valóban sziklakertként „működjön” az elmúlt években az alábbi munkafolyamatok történtek és 2017-es évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. október	A terület feltalajának kicserélése, a kövek jelentős részének elhordása és a terület beültetése a kert területén található növényfajokkal.
2016. év	Ápolási munkák: öntözés, gyomlálás.
2017. év	<i>A sziklakert alakjának, méretének átalakítása várható, mely az ápolási munkákat könnyítené. Továbbá célszerű lenne „tényleges” sziklakerti növényfajokat betelepíteni.</i>

11. „Köris” ágyás

Jellemzői: az üvegház és a hidegház közötti kb. 4 nm terület a Magas köris szomszédságában. Az ágyás a telepítési tervben nem szerepelt. Korábbi időszakban füves, tarackos terület volt, melynek kialakítására 2016 tavaszán került sor. Az ágyásban – a kert többi részéből áttelepített – orvosi zsálya, fehér üröm és macskamenta tövek találhatóak.

12. „Vadon termő fajok” ágyás

Jellemzői: az üvegház és a melegágy mögötti kb. 160 nm-es terület négy darab ágyásra bontva. A telepítési tervben ezen a helyen olyan gyógynövényfajokat tartalmazó ágyásoknak kell szerepelni, mely inkább a természetben, mintsem termesztésben fordul elő. Az ágyás már 2015-ben is a terveknek megfelelt, de további átalakításra szorul. Ez utóbbi alatt értendő az ágyásokat körülölelő burkolat felújítása, továbbá a növényállomány bővítése további vadon előforduló példányokkal. A tervezett átalakítással egyetemben új funkciót is kaphatna az ágyás az alábbiak szerint:

- ⊗ Mivel a négy részre/ágyásra osztott területet nemcsak körülöleli, de keresztül is szeli járóút, ezért igen sok felületet érintene a téglaborítás felújítása, esetleges kicserélése. Ha erre sor kerül, érdemes lenne különböző anyagú útburkolatokat lehelyezni kb. 2-3 méterenként, kizárólag természetes anyagok felhasználásával. Az alábbiak jöhetnek szóba a már meglévő tégl- és murvaburkolat mellett: fű vagy más taposást jól tűrő növénytakaró, homok, fa (rönkként, lécként stb.), kő stb.
- ⊗ Az útburkolat felújítása/átalakítása mellett érdemes lenne a növényállományt is úgy

megújítani, mely során inkább méreates, különleges tapintású és illatú növények kerüljenek előtérbe, azaz az utak közelébe.

- ⊗ Ezek a változások lehetőséget biztosíthatnak a fogyatékkal rendelkező csoportoknak – különösen vakok és csökkentett látóképességűekre gondolva – hogy a tapintással (kéz, láb) és szaglással is érzékelné tudják a növények jelenlétét. Ezzel az ú.n. speciális szolgáltatással növelhető a látogatók száma, tágítható spektrumuk.
- ⊗ A munkafolyamat – elsőként az útburkolat cseréje – akár már a 2017. év tavaszára is ütemezhető.

13. Kerti tó

Jellemzői: a telepítési tervben nem szerepel, de létrehozása megfontolandó, mellyel lehetőség kínálkozik a vízi- és vízkedvelő gyógynövények bemutatására. A tó helyének kiválasztásánál érdemes olyan területet részesíteni előnyben, mely napos, azaz nem árnyékolja lombkorona. Utóbbira azért is érdemes figyelni, mert ezzel elkerülhető lombohulláskor a vízfelület állandó tisztítása. A fentiekből kiindulva a kerti tó kialakítására alkalmas terület a „Vadon termő fajok” ágyását követően a „Liktáriumos ház” előtti terület. Jelenleg ezen a területen gyógynövényágyások, gyümölcs- és dísfák szerepelnek. A terület előkészítéshez a fenti növényállományt el kell távolítani egyes fák kivágásával vagy áttelepítésével, a gyógynövények átcsoportosításával. A jelentős tereprendezés miatt a kerti tó kialakítási munkálatai 2017 szeptemberétől ütemezhetőek.

14. „Liktáriumos” ágyások

Jellemzői: a Liktáriumos ház előtt a 2015. év őszén 4 darab új ágyás létesült, azon okból kifolyólag, hogy a korábbi veteményes területe átrendezésre került. Onnan jelentős citromfű és menta fajok kerültek ki, melyeknek új helyet kellett keresni. Ideiglenesen a Liktáriumos ház előtti terület adott számukra otthont. Ezen ágyások a telepítési tervben nem szerepeltek. A kert arculatát azonban nem emelték, ezért a 2017. évben a terület további átalakítása várható az alábbiak szerint:

Időszak	Leírás
2015. szeptember-október	Ágyások helyének kialakítása és gyógynövények betelepítése.
2016. év	Ágyások fenntartása.
2017. ősz	<i>2017. év tavaszán és őszén mind a négy ágyást elfoglaló gyógynövények áttelepítésre kerülnek. Helyük a gyümölcsös ültetvényben és a veteményesben lesz. A jelenlegi négy ágyásból kettő helyén várhatóan a kerti tó fog elhelyezkedni; lásd: „Kerti tó” c. pont</i>

15. „Népdalok kertje” ágyás

Jellemzői: A kert hátsó részében a Liktáriumos ház mögötti, a fal mellett húzódó terület. A telepítési tervben nem szerepelt. Az ágyás neve arra utal, hogy olyan növényfajokat tartalmaz, melyek előfordulnak népdalainkban, népmeséinkben. Ennek érdekében a 2017. évben újabb fajok betelepítése és eltávolítása (átcsoportosítása) várható, mellyel bővíthet az állományszám és az ágyás valóban „hű” lesz nevéhez.

16. Gyümölcsös ültetvény

Jellemzői: a kert hátsó része – kb. 300 m² –es terület – 2015. év őszeig veteményes- és gyógynövény ágyásoknak valamint faiskolának adott helyet. 2015 októberében a fenti terület jelentősen átalakult, annak köszönhetően, hogy 2015 októberében a NÖDIK (Növényi Diverzitás Központ – Tápiószele) a halimbai önkormányzat részére 50 darab gyümölcsfát biztosított. Ebből 21 példány a kertben kapott helyet. A gyümölcsfa telepítés következtében a gyógy- és veteményágyások valamint a faiskola új helyre kerültek. A területen az elmúlt években az alábbi munkák történtek és a 2017. évre az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. október	A gyógynövényes kertben 21 darab gyümölcsfa telepítése. A kert déli oldaláról szegélyező rész megtisztítása kerítés kialakítása végett: fák, bokrok kivágása.
2016. tavasz	A gyümölcsfák egész területén a sorba és a tövek közé lucernavetés valósult meg. Cél: a lucernakaszálék felhasználása a veteményesben talajtakarásként. Erre a 2016. évben négy alkalommal került sor. A kerítés helyén kivágott fák és bokrok tuskóinak kézi és gépi kiforgatása.
2016. október	A kertet déli oldalról szegélyező részén több mint 40 méter hosszan drótkerítés létesült. A kerítés tövébe kb. 50 cm magasságban szárazon rakott kőfal készült. A kőfalhoz felhasznált mészkő egy része a kertből illetve lakossági felajánlásból származott.
2016. november	A nagyobb és egybefüggő veteményes létrehozása végett a gyümölcsfák áttelepítésre kerültek a területet három oldalról szegélyező kerítés mellé. A 2016. év során a 21 gyümölcsfából 5 darab kipusztult, ezért ősszel 16 gyümölcsfa kézi (át)telepítése valósult meg. A faállomány bővült további – szintén a NÖDIK-től kapott – gyümölcsfákkal, melyből 2016 őszén két körtefa telepítése történt.
2017. tavasz	<i>A gyümölcsfák tövéhez kb. 3 m szélességben és a gyümölcsfák által elfoglalt terület hosszában talajtakarás várható. Első lépésként kartonpapírok kerülnek a talajra, melyre szerves anyagok, szerves trágya míg végső réteggént termőföld és/vagy érett komposzt kerül. A talajtakarással egyrészt gyommentesség biztosítható, ugyanakkor a lebomlott szerves anyagok tápanyagként szolgálhatnak a fáknek. Várhatóan 2017 tavaszán és őszén – ezen a takart területen – gyógynövények telepítése valósul meg.</i>

17. Veteményes

Jellemzői: a kert hátsó részén a gyümölcsös ültetvény melletti terület. A korábbi években ennek a területnek a jelentősebb részén gyógynövényágyások szerepeltek, melyekből 2016 tavaszára már csak kb. 20 nm-ert elfoglaló levendula és orvosi zsálya tövek maradtak. A gyógynövények áttelepítését követően – a gyümölcsfákat három oldalról határoló – összefüggő terület alakult ki, ahol 2016 év októberéig folyt a zöldségtermesztés. A termesztett fajok és betakarított termésmennyiségeket lásd a „termesbetakaritas_2016.xls” c. dokumentumban. A veteményes területén a 2016-os évben az alábbi munkák történtek és 2017-re az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2016. március	Kb. 20 nm-t elfoglaló levendula és orvosi zsálya tövek visszametszése és áttelepítése a kert más ágyásaiba. A szabadon maradt terület felásása szerves agyag beforgatásával.
2016. március-június	Veteményezés, palántázás. Ennek során a tudatos növénytársítás egyre nagyobb szerepet kapott, azaz a sorok/ágyások kialakításánál fókuszba került a védő- és társnövények használata.
2016. október-november	A betakarítást követően a veteményágyások egy részén kb. 20 nm-en faiskola létesült; a korábbi években elfaiskolózott dísfák új helyet kaptak. Továbbá egy soron málna kapott helyet támaszrendszer mellett. A faiskola talajával együtt a vetemény egész területén téli talajtakarás valósult meg. Azaz ásás nélkül a talaj felszínén szerves anyag réteg (avar, visszavágott növényi száruk, szalma, lucernakaszálék stb.) került szétterítésre téli talajvédelem miatt. A veteményes területét északi oldalról határoló orgonasövény jelentős visszametszése, míg a déli oldalról határoló spírea sövény teljes kiszedése valósult meg. (Utóbbi tövek közterületre kerültek.)
2017.tavaszi	A gyümölcsfák és a spírea sövény áttelepítésének célja egy egybefüggő terület, ami az új veteményesnek ad majd helyet. A megnövelt terület egy részén 2017 tavaszán fóliasátrak létesülnek. Mindezzel cél, hogy nagyobb mennyiségben és egyes fajok esetében biztonságosabban lehessen zöldség- és fűszernövényeket termeszteni a helyi óvodakonyha részére. Az új ágyások létesítése esetén is figyelmet kapnak a gyógy- és fűszernövények. Így a bemutatókert részét mind a veteményes és mind a gyümölcsös is szerves részét képezheti, ahol lehetőség van bemutatni a gyógynövényeket, mint védő- és társnövényeket.

18. Komposztálás helye

Jellemzői: a kert legvégén, három darab komposztáló faláda található. Továbbá 2015 őszére a ládák mögötti területen három darab komposztprizma készült. A 2016. évben – a fokozatosan felgyülemelő, a kertből kikerülő szerves hulladéknak köszönhetően – több komposztprizma létesült, melyek a veteményes területén kaptak helyet. Ezek tövébe sütő- és főzőtökök ültetése történt. A jelentős szerves anyagot tartalmazó komposztprizmák, mint veteményágyások kiválóan minősültek, többek között ennek is köszönhető a betakarított főzőtök jelentős mennyisége.

A 2015 nyarán készített és átforgatott komposztprizmák 2016-os évben is átforgatásra, majd őszi rostálásukat követően felhasználására kerültek. A még teljesen le nem bomlott kerti komposzt alkalmas volt a dombágyások felszínének borítására 2016 őszén.

2017-es évben is figyelem összpontosul a szerves anyagok tudatos felhasználására, azaz a kerti komposzt készítésére. Komposztprizmák és dombágyások további létrehozása nemcsak a szerves anyag „eltüntetését”, hanem a minőségi növénytermesztést is szolgálhatják azáltal, hogy ezen anyagokból veteményágyás készíthető.

III. A kertben található, épületeket, építményeket érintő kialakítási, átalakítási és felújítási tervek, lehetőségek

1 Helytörténeti gyűjtemény épülete (régii teakeverő műhely)

Szigetelési problémái miatt az épület külső és belső falai nedvesek, a vakolat egyes helyeken mállik, a helységben lévő bútorok, eszközök dohosak. Ugyan végső megoldásként a falak szigetelését és téli időszakban való fűtését kellene kivitelezni, de elsőként az ereszcsonna felszerelése is segíthetne a problémán. Így a tetőről lezúduló csapadék nem áztatná a falakat illetve a fa bejárati ajtót, aminek alja ennek következtében a korhadás jeleit mutatja.

Továbbá megfontolandó, hogy az épület funkciója a jövőben változzon, jobban beilleszkedjen a gyógynövényes kert arculatába. Ennek érdekében a meglévő helytörténeti gyűjteménynek más helyet kell keresni. A helység megújulása után állandó gyógynövény kiállítás működhetne az épületben, melyhez az alapanyag egy része már biztosított. Továbbá a helységben – meglévő engedélyek beszerzése után – teaház is működhetne kizárólag a kertben nevelt, gyűjtött és szárított gyógynövények felhasználásával.

Az épület nedvesedéséhez a Petőfi u. 23-as számú lakóház is hozzájárul. Ugyanis a fenti szomszéd ereszcsonna a Helytörténeti gyűjtemény épületének déli falához juttatja az esővizet. Ennek kiküszöbölésére praktikus megoldás lenne az ereszcsonna alá kihelyezett vízgyűjtő tartály. Ezzel egyrészt meggátolható, hogy az esővíz alámossa az épületet, továbbá a kert első részében lévő ágyások öntözése is könnyebben megvalósulhatna.

Az épület oldalsó részén a pincelejáró ajtaja nem csukható/zárható. Jelenleg egy drót segítségével lehet „zárva” tartani. Mivel a pincébe vezető falépcső is korhad, ezért

balesetvédelmi okok miatt az ajtó vagy zárszerkezetének kicserélése, megjavítása szükséges. (Mivel a mosdóhelységek a pincelejáró közelében helyezkednek el, gyermekcsoportok esetén fennáll – a 2016. évben többször is fennállt – a veszély, hogy a mosdó bejáratát a pincelejárathoz keresik.)

2 Mosdó, toalett

A helytörténeti gyűjtemény épületéhez hasonlóan, itt is az ereszcatorna felszerelése indokolt, ugyanis a tetőről lezúduló csapadék miatt a faajtók korhadnak. Továbbá a jobb oldali mosdóhelység esetében a fali csempeburkolat helyenként javításra szorul.

3 Gyógynövény szárító helység kontra Padlás

A „Falukemence” melletti helység – a kert telepítési tervének megfelelően – gyógynövény szárító helységként üzemel. A növények szárítása – a Hársfa Óvoda felajánlásával – régi ablakkeretből kialakított szárító elemeken történik. A több mint 40 keret fémállványon, vízszintes helyzetben található. A helység közvetlen fénytől elzárt ugyan, de ajtó hiányában mind a szeles és a nyirkos időjárás nehezíti a munkát. Ebből kiindulva a 2016-os évben a szárítás a Múzeum padlásán történt, mely nemcsak melegebbnek, de szárazabbnak is bizonyult. Annak érdekében, hogy a jövőben is ez a munkafolyamat a padláson folytatódjon, némi átalakítási munkák szükségesek, azaz a tetőgerendák alá a kereteket tartó állványzat kivitelezése és a szárítókeretek felújítása némi átalakítással (utóbbi munkafolyamat jelenleg is zajlik).

A fentiekből kiindulva az eredeti szárító helység funkcióját veszve szabaddá válik. Ez a helység jelenleg és a jövőben is a napelemes és napkollektoros mobil gyógynövény szárítónak ad helyet, de mellette szerszám raktárként üzemelhetne. Jelenleg a kert területén nincs olyan helység, mely a kerti szerszámok, kézi eszközök tárolására alkalmas; ideiglenes megoldásként erre az üvegház lett kijelölve, azonban ennek területe nemcsak szűkös a szerszámok tárolására, hanem zárása sem megoldott. Ahhoz, hogy az új szerszám raktárban a szerszámokat biztonságosan lehessen tárolni, egy oldalfalat és egy zárható ajtót kell készíteni.

4. Múzeum

A főépület helységei – különösen a nagyközönség által látogathatók – is felújítást igényelnek. Mivel az épületben csak két szoba fűthető, ezért a ház belső falain a vakolat mállik. Ugyanakkor a belső – látogatható – szobában a parketta és a bútorok egy része szúrágta. Továbbá ugyanezen szoba külső fala szintén beázástól nedves. Ennek vélhetően az az oka, hogy az épület oldalán futó ereszcső a vizet az épület alá mossa, így a fal alulról nedvesedik. Megoldásként az ereszcövet vagy a ház melletti „Fészkes” ágyás irányába kell meghosszabbítani vagy itt is vízgyűjtő tartályba kell vezetni.

5 Melegágy

Az üvegház mellett húzódó süllyesztett melegágy (hollandi ágy), mint fedett természetű berendezés is átalakítást igényel elsősorban a szellőztetése szempontjából. Az helység külső burkolata 2015 áprilisában – az üveg sérülése miatt – polikarbonát borítást kapott. Az alatta történő két ágyásban a növények vegetációs idejét ki lehet tolni, azaz mind a kora tavaszi és mind a késő őszi időszakban eredményesen lehet termesztani. Azonban a nyári meleg hónapokban a benti hőmérséklet közel 40 °C körüli, ami az igen melegigényes növényeknek (pl.: paprika) kedvező lehet, azonban ehhez szellőztetés igényeltetik. Jelenleg a helységbe egy kitámasztható ajtó vezet, melynek állandó nyitva tartása nem biztonságos. Megoldást jelentene, ha a helység oldalán a rögzített ablakok nyithatóvá válnának. Az átellenesen elhelyezkedő, bukóra nyitott ablakoknak köszönhetően megoldható lenne – a keresztvázat lévén – helység szellőzése, a levegő mozgása, a benti hőmérséklet csökkentése. Mindezzel a melegágyban nevelt zöldségnövények biztonságosabban termesztethetők.

6 Fóliasátor

Annak érdekében, hogy a halimbai Hársfa Óvodakonyha részére minél nagyobb mennyiségben lehessen (vegyszermentes) zöldség- és fűszernövényeket biztosítani a kert hátsó részében lévő veteményeskert az elmúlt években jelentős átalakításon esett át. 2016. év novemberére – áttelepítési munkáknak köszönhetően – egy kb. 600 nm egybefüggő terület jött létre. Ezen a területen a 2017-es évben 2 esetleg 3 fóliasátor felállítása várható, melynek beszerzése és felújítási munkálatai már a 2016-os év végén elkezdődtek. A fóliasátrakban való termesztés – különösen a meleg nyári hónapokban – rendszeres öntözés nélkül kivitelezhetetlen. A munka hatékonysága érdekében a kannás öntözés helyett csepegtető vagy slagos öntözéstechnika kiépítése szükségeltetik hidrofór beüzemelése mellett (utóbbi eszköz beszerzése már megtörtént, üzembe állítása azonban 2016-ban nem valósult meg).

Közterületeken végzett kertészeti munkák és jövőbeli tervek

I. Közterületi helyszíneken végzett kertészeti munkák gyakorisága

Közterületi helyszín	Időszak	Alkalmak száma
Arany János utcai buszmegálló és „Halimba üdvözlő” tábla	Április eleje-július vége	3
Ifjúság utcai buszmegálló és „Halimba üdvözlő” tábla	Május vége-július eleje	2
„Gyógyszertári” ágyások	Március vége-október eleje	9
„Bolt előtti” ágyás	Március vége-október eleje	19
Központi emlékmű	Március vége-október vége	12
Hősi emlékmű (I. és II. világháború hősi áldozatai) és főút melletti szilva fasor	Április eleje-október vége	4
Temető	Április közepe-október vége	6
Vízmű	Március vége-augusztus közepe	3
Orvosi rendelő	Május eleje	1
Önkormányzat	Július eleje	1
Kultúrház	Április eleje-augusztus vége	3
Malomvölgy	Május eleje	1
Iskolánál Dr. Szalai Miklós fejfa és körülette lévő ágyás	Május közepe-augusztus eleje	2
halimbai Hársfa Óvoda	Június eleje	1

II. Elvégzett fontosabb kertészeti munkák néhány kiemelt közterületen, időrendi sorrendben

1. „Gyógyszertári” ágyások

Jellemzői: a falu központjában a gyógyszertár és a volt Máltai Szeretetszolgálat irodája előtt két ágyás került kialakításra 2014. évben (2 x kb. 1x 2,5-3 m méretben). A korábbi években az ágyásokban egynyári dísznövények ültetése valósult meg, azonban a tövek egy részét egyesek eltulajdonították. Ennek érdekében célszerűnek tűnt évelő gyógynövényeket telepíteni. Az ágyás átalakítása az elmúlt években az alábbiak szerint történt és 2017-es évben az alábbiak várhatóak:

Időszak	Leírás
2015. november-december	A két ágyásból az egyikbe 10 darab levendulató telepítése. A másik ágyás megtisztítása, a terület elmunkálása.
2016. tavasz	A másik virágágyás beültetése szintén 10 darab levendulatóval. Mindkét ágyásba kis mennyiségű egynyári fajok ültetése díszítő jelleggel.
2017. tavasz	<i>Mivel a 2016-os év során a levendula tövek száma is megfogyatkozott rongálás vagy eltulajdonítás végett, ezért az értékes levendula tövek kiszedése és a Gyógynövényes kertbe való áttelepítése várható. A „gyógyszertári” dupla ágyásokba kevésbé értékes évelő fajok ültetése várható más virágágyásokból átcsoportosítva.</i>

2. „Bolt előtti” ágyás

Jellemzői: a bolt előtti területen, kb. 1 m széles és 20 m hosszú, téglalap alakú terület, mely 2016 tavaszáig egynyári növényfajoknak adott helyet. 2016 őszén jelentős átalakításon esett át; a korábbi terveknek megfelelően évelő ágyás kialakítása valósult meg az alábbiak szerint:

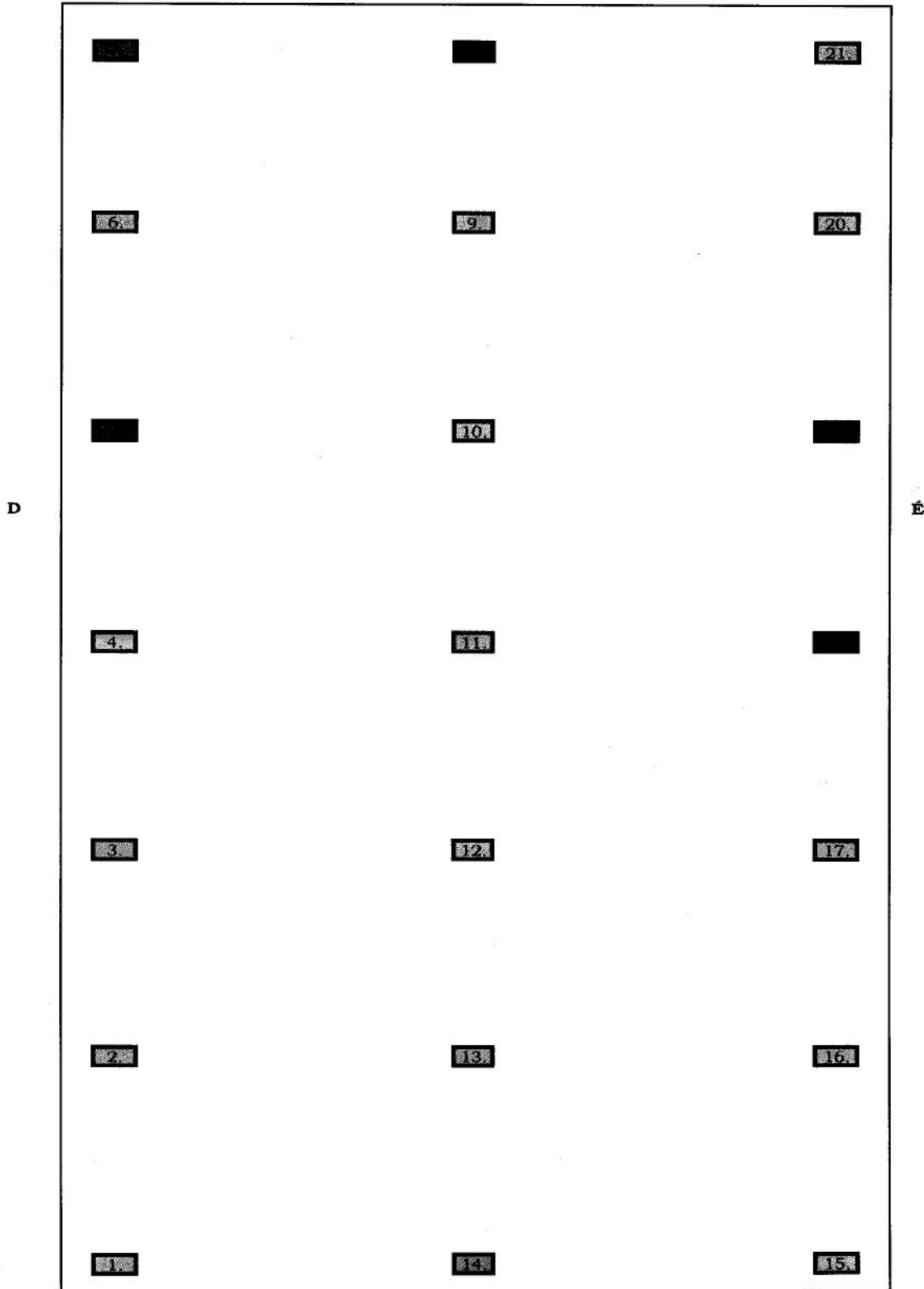
Időszak	Leírás
2016. tavasz	Az ágyásba évelő tövek telepítése: 50 tő levendula, 6 tő citromfű, kb. 10 tő tűzliliom, 6 tő sárgaviola.
2016. október	Az ágyás megnagyobbítása és felásása, majd évelő gyógynövényekkel való beültetése. Az ágyás hosszában, a járda mellett spírea és hóbogyó tövekből sövény létesítése. A felhasznált növények a gyógynövényes kertből származtak.
2017. év	<i>Az ágyás további jelentős átalakítása már nem várható, a 2017-es évben esetleges beültetésekre lehet számítani a rendszeres fenntartási munkák mellett.</i>

3. „Központi emlékmű”

Jellemzői: a falu központjában a Bányász és a Kossuth utcák sarkán lévő bokros, fás, az emlékmű előtti rózsatövekkel beültetett terület. Az emlékmű területének fenntartása a 2016. évben az alábbiak szerint valósult meg és 2017-ben az alábbiak várhatóak:

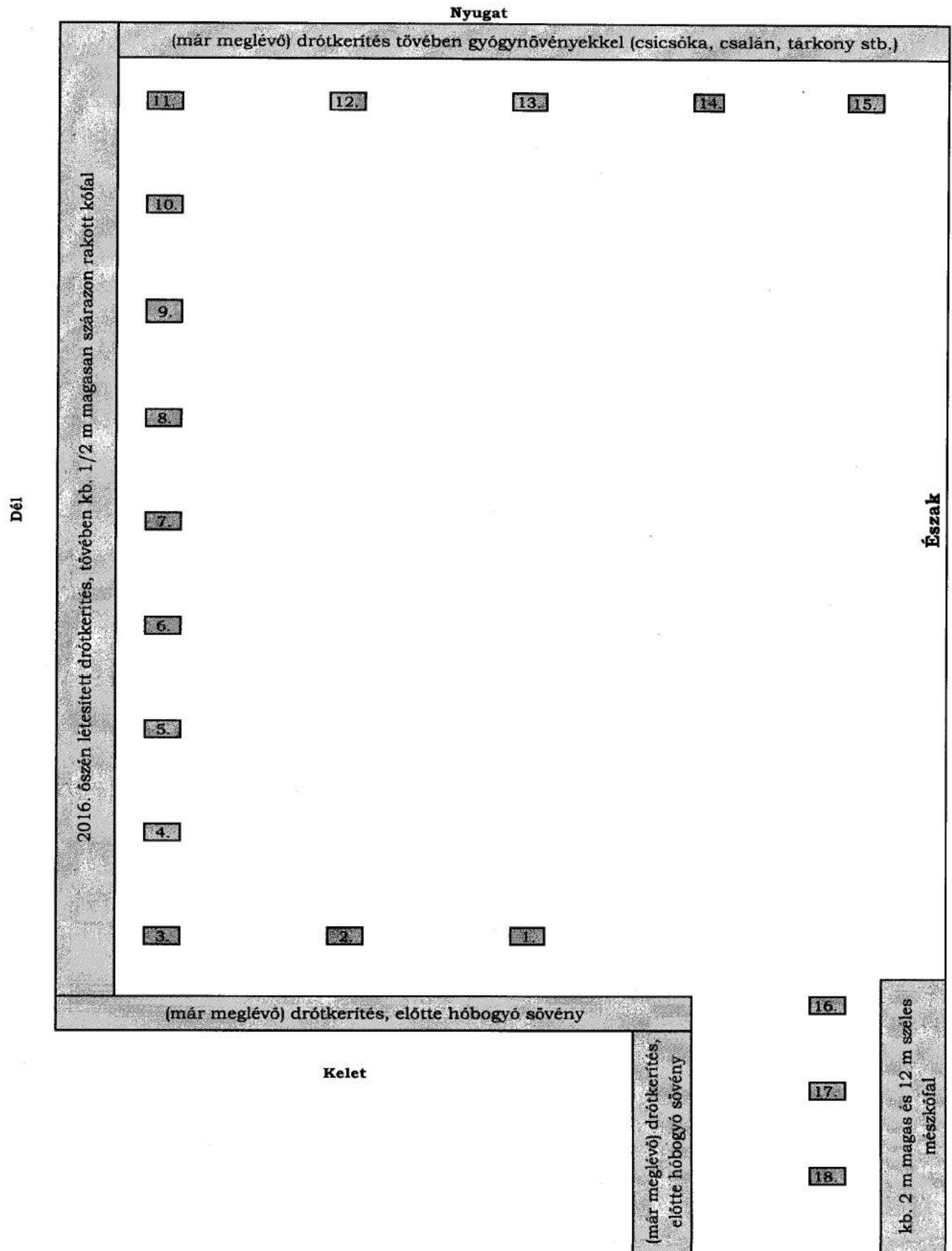
Időszak	Leírás
2016. tavasz	Az emlékmű előtti rózsatövek közé levendulatövek ültetése növényvédelmi és díszítési célzattal.
2016. október	A „bolt előtti” ágyás átalakítása érdekében kb. 20 db kakukkfű tő áttelepítése valósult meg.
2017. tavasz	A terület kismértékű átalakítása várható növényállomány szempontjából. Az árnyékban lévő lombhullató bokrok várhatóan a terület napos oldalán foglalnak majd helyet és a megmaradt kakukkfű tövek szétültetésre kerülnek.

Ny

K

Sor- szám	Fajtanév	Fajnév	Sor-és tótáv (m)	Egyéb
1.	Szegedi arany	őszibarack	5X5	
2.	Szegedi arany	őszibarack	5X5	
3.	Arany csillag	őszibarack	5X5	
4.	Arany csillag	őszibarack	5X5	
5.	Arany csillag	őszibarack	5X5	kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben mandulára oltott 'Arany csillag' fajta ráoltásával
6.	Arany csillag	őszibarack	5X5	
7.	Mariska	őszibarack	5X4	kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben mandulára oltott 'Mariska' fajta ráoltásával
8.	Ananász-kajszi	kajszi	5X4	kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben vadkajszi C. 235' fajta ráoltásával
9.	Budapest	kajszi	5X5	
10.	Budapest	kajszi	5X5	
11.	Magyar kajszi C. 235	kajszi	5X5	
12.	Magyar kajszi C. 235	kajszi	5X5	
13.	Ceglédi óriás	kajszi	5X5	
14.	Ceglédi óriás	kajszi	5X5	kora tavasszal nemes rész kiszáradt, de a tő újrahajtott az oltási rész fölött - törzsnevelés
15.	Császár körte	körte	5X5	
16.	Mariska	őszibarack	5X5	
17.	Gönci magyar kajszi	kajszi	5X5	
18.	Gönci magyar kajszi	kajszi	5X5	kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben vadkajszi C. 235' fajta ráoltásával
19.	Ananász-kajszi	kajszi	5X5	kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben vadkajszi C. 235' fajta ráoltásával
20.	Mariska	őszibarack	5X5	
21.	Mariska	őszibarack	5X4	

2016. év őszen áttelepített gyümölcsös ültetvény fajtajegyzéke

Helyszín: Dr. Szalai Miklós Gyógynövényes kert Bemutató- és Oktatóközpont, 8452 Halimba, Petőfi u. 21

Sor-szám	Fajtanév	Fajnév	Sor- és tőtáv (m)	Egyéb információ
1.	Magyar kajsz C. 235	kajsz	2,6 x 5	2015. év októberében NÖDIK-től kapott, "eredeti" gyümölcsfák. A fák a kerítéstől 2,6 illetve 2,8 méterre, míg egymástól 5 méterre helyezkednek el. A fák tövébe állandó talajtakarás kialakítása várható 2017. év tavaszától. Első menetben natúr (festék- és műanyagmentes) kartonlapok kerülnek a talajra, majd erre szerves anyagok (pl.: istállótrágya, lombréteg stb.) Végső réteggként föld kerül, melybe várhatóan 2017. őszen gyógynövények telepítése valósul majd meg. A gyógynövények telepítésének célja a talaj állandó takarása mellett védő funkció növényvédelem szempontjából. Az őszibarack fajtáknál, már a telepítéssel egy időben, a fák tövéhez tormát ültettünk, melyek várhatóan a tafrinás betegség elleni védelmet biztosítják.
2.	Magyar kajsz C. 235	kajsz	2,6 x 5	
3.	Budapest	kajsz	2,6 x 5	
4.	Budapest	kajsz	2,6 x 5	
5.	Ceglédi óriás ¹⁾	kajsz	2,6 x 5	
6.	Ceglédi óriás	kajsz	2,6 x 5	
7.	Gönci magyar kajsz ²⁾	kajsz	2,6 x 5	
8.	Szegedi arany	őszibarack	2,6 x 5	
9.	Szegedi arany	őszibarack	2,6 x 5	
10.	Arany csillag ³⁾	őszibarack	2,6 x 5	
11.	Arany csillag	őszibarack	2,8 x 5	
12.	Arany csillag	őszibarack	2,8 x 5	
13.	Mariska ⁴⁾	őszibarack	2,8 x 5	
14.	Mariska	őszibarack	2,8 x 5	
15.	Mariska	őszibarack	2,8 x 5	
16.	Császár körte	körte	2,2 x 3	
17.	"Körtefajta 1" ⁵⁾	körte	2,2 x 3	
18.	"Körtefajta 2" ⁵⁾	körte	2,2 x 3	

2016. év októberében NÖDIK-től kapott ajándék gyümölcsfa

2016. év októberében NÖDIK-től kapott ajándék gyümölcsfa

¹⁾ 'Ceglédi óriás' kajszifajta nemes része elszáradt, de az oltási rész fölött újrarahajtott. A 2017-es évben várható a törzs teljes kinevelése és a korona újbóli kialakítása.

²⁾ 2015. októberében összesen 2 db 'Gönci magyar kajszí' fajta került eltelepítésre, melyből az egyik fa kipusztult a 2016. év során.

³⁾ 2015. októberében összesen 4 db 'Arany csillag' ősziбарack fajta került eltelepítésre, melyből 1 db fa kipusztult a 2016. év során.

⁴⁾ 2015. októberében összesen 4 db 'Mariska' ősziбарack fajta került eltelepítésre, melyből 1 db fa kipusztult a 2016. év során.

⁵⁾ 2016. októberében a NÓDIK által ajándékként kapott gyümölcsfákból kettő körtevéval bővült a gyümölcsös ültetvény területe.

Helyszín: Szalai Miklós Gyógynövényeskert, Bemutató és Oktatóközpont

Cím: 8452 Halimba, Petőfi u. 21.

Gyümölcs-fajok: Őszibarack, Kajszi, Körte

Dátum	Nap	Munkaműveletek	Egyéb információ
2015. 10.07-09.	szerda-péntek	telepítés előtti talajelőkészítés: terület felásása szervesanyag bedolgozásával	Szervesanyag: komposzt és szerves trágya.
2015.10.20	kedd	gyümölcsfák átvétele NŐDIK-től	
2015.10.21	szerda	gyümölcsfák ideiglenes veremlése telepítésig	Ideiglenes veremlés helye: Gyógynövényeskert területe.
2015.10.26	hétfő	gyümölcsfák kézi telepítése (gyökerek visszavágása, koronaalakító metszés, ültetés utáni tányérozás)	Kézi telepítés gödörással; ültető gödörbe szerves trágya juttatása.
2016.03.31	csütörtök	kultivátorozás, kézi gereblyezés, fák tányérozása	
2016.04.15	péntek	lucerna és zab vetése; elgereblyézése, öntözése	Az ültetvény teljes területén a fák sorában és a sörközben is vetés; főnövény lucerna, zab vetésének célja, hogy a kezdeti időszakban árnyékoló hatást fejtsen ki.
2016.04.20	szerda	fák tányérjának trágyázása lótrágya felhasználásával	
2016.04.21	csütörtök	fák tányérjába hajdina vetése	Hajdina vetésének célja: a növény elűzi a cserebogár lárváját.
2016.06.14	kedd	lucerna (és zab) kézi kaszálása (első alk.)	
2016.07.20	szerda	lucerna kézi kaszálása (második alk.)	Kaszálék felhasználása talajtakaróként a

2016.08.11	csütörtök	lucerna kézi kaszálása - ültetvény első harmad (harmadik alk.)	veteményesben.
2016.08.12	péntek	lucerna kézi kaszálása - ültetvény második harmad (harmadik alk.)	
2016.08.15	hétfő	lucerna kézi kaszálása - ültetvény harmadik harmad (harmadik alk.)	
2016.09.19	hétfő	gyümölcsös ültetvény déli oldalán drótkerítés készítése	
2016.09.20	kedd	gyümölcsös ültetvény déli oldalán drótkerítés készítése	Kb. 40 méter hosszú területen.
2016.10.05	szerda	drótkerítés tövében, kb. 1/2 m magason szárazon rakott (mészkö)fal rakása	A szárazon rakott kőfal lehetőséget biztosíthat a hasznos állatfajok (sün, varangyos béka, gyík stb.) megbújásának, melyek segítségül lehetnek a biológiai növényvédelemben.
2016.10.10	hétfő	drótkerítés tövében, kb. 1/2 m magason szárazon rakott (mészkö)fal rakása	
2016.10.10	hétfő	lucerna kézi kaszálása - ültetvény 1/3-án (negyedik alk.)	Kaszálék felhasználása talajtakarásként a veteményesben.
2016.10.27	csütörtök	drótkerítés tövében, kb. 1/2 m magason szárazon rakott (mészkö)fal rakása	A szárazon rakott kőfal lehetőséget biztosíthat a hasznos állatfajok (sün, varangyos béka, gyík stb.) megbújásának, melyek segítségül lehetnek a biológiai növényvédelemben.
2016.11.02	szerda	drótkerítés tövében, kb. 1/2 m magason szárazon rakott (mészkö)fal rakása	
2016.11.04	péntek	gyümölcsfák áttelepítésének előkészítése: terület megiszűtése, fák helyének kijelölése	A kb. 300 nm területet elfoglaló, még 2015 októberében eltelepített gyümölcsfák helyén 2017. évben veteményes létesül - jelenlegi terület bővítésre kerül. Ennek érdekében a gyümölcsfák a terület szélére kerülnek.
2016.11.07	hétfő	gyümölcsfák gödreinek ásása kézi ásóval	
2016.11.09	szerda	15 db gyümölcsfa (őszibarack, kajszli) kézi telepítése, öntözése	A fák a kerítéstől 2,6 ill. 2,8 m, illetve egymástól 5 méteres tőtávolságban kerültek telepítésre.
2016.11.10	csütörtök	gyümölcsfák kitanyérozása, tövek lucernaszenával való takarása	
2016.11.10	csütörtök	3 körtefa helyének kitűzése	Ebből 1 db az "eredeti" 2015-ös telepítésből való, további 2 db a NÖDIK-től 2016. októberében ajándékként került az Emlékház kertjébe; a gyümölcsfák déli irányba "néznek", északra kb. 2 méter magas és kb. 12 méter széles mészköfal határolja.
2016.11.11	péntek	3 körtefa kézi telepítése, öntözése	
2016.11.14	hétfő		

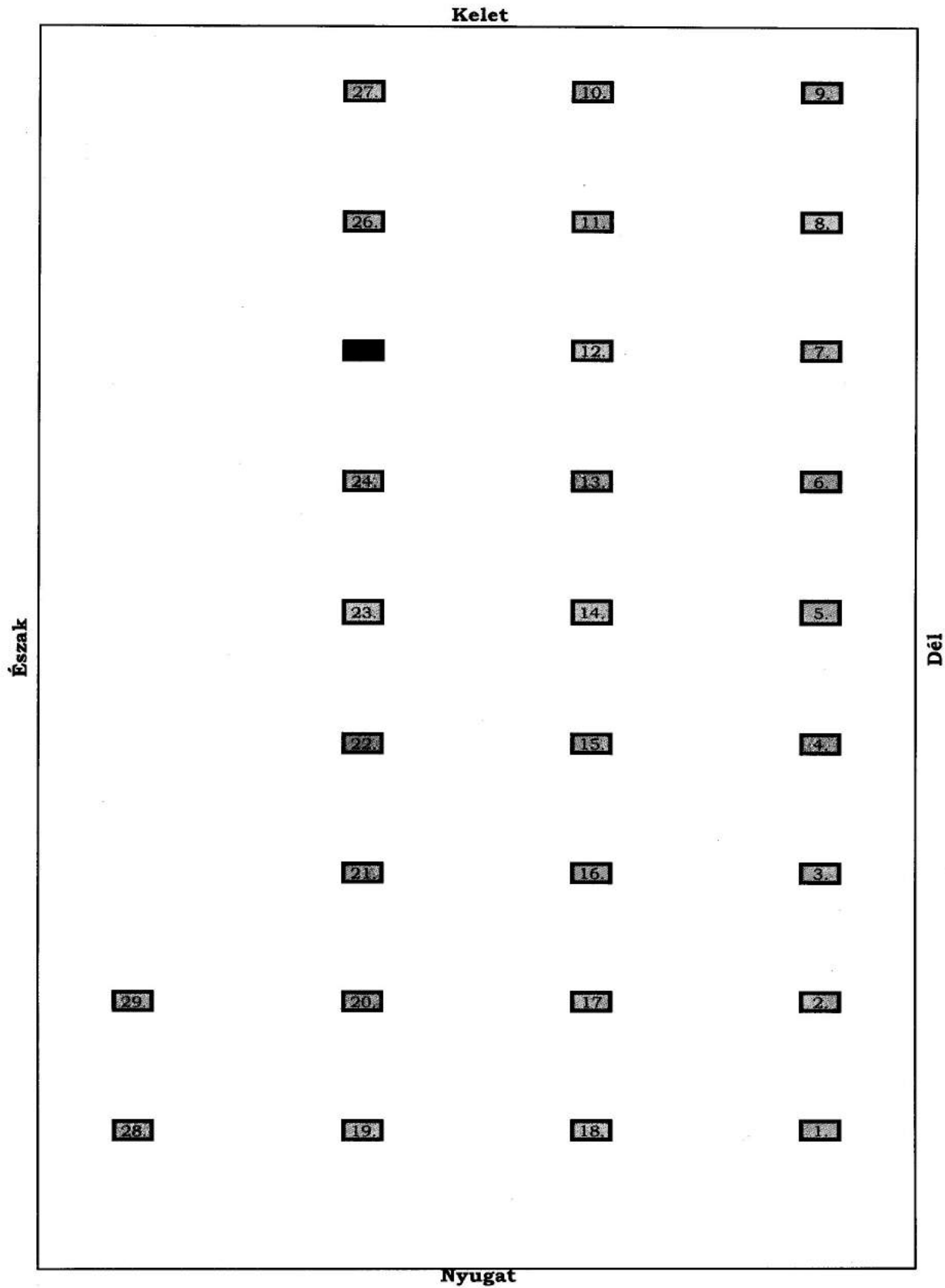
2016.11.15	kedd
2016.11.16	szerda
2016.11.17	csütörtök

körtéfék talajának (állandó) takarása

talajtakarás során első lépésben natúr, üslekek és műanyag mentes kartonlapok kerültek a talajra. Erre őszi avarréteg került, majd végső borításként földréteg következett.

Telepítési terv_2
Alma, körte

Telepítés ideje: 2015. 10. 22.

Helyszín: Halimba község önkormányzatához tartozó, belterületi ingatlan
8452 Halimba, Dózsa Gy. u. 2.

Sor-szám	Fajtanév	Fajnév	Sor- és tőtáv (m)	Egyéb információ
1.	Téli sóvári	alma	5X6	
2.	Asztracháni piros	alma	5X6	
3.	Asztracháni piros	alma	5X6	
4.	Téli arany parmen	alma	5X6	
5.	Téli arany parmen	alma	5X6	
6.	Török Bálint	alma	5X6	
7.	Török Bálint	alma	5X6	
8.	London pepin	alma	5X6	
9.	London pepin	alma	5X6	Tavasszal a fa oltási rész felett megsérült, de újraahajtott - törzsnevelés.
10.	Téli Kálmán körte	körte	5X6	
11.	Téli Kálmán körte	körte	5X6	
12.	Batul	alma	5X6	
13.	Batul	alma	5X6	
14.	Nemes szercsika	alma	5X6	
15.	Húsvéti rozmaring	alma	5X6	
16.	Húsvéti rozmaring	alma	5X6	
17.	Nemes szercsika	alma	5X6	
18.	Téli sóvári	alma	5X6	
19.	Hardenpont téli vajkörte	körte	5X6	
20.	Hardenpont téli vajkörte	körte	5X6	
21.	Bőr körte	körte	5X6	Tavasszal a fa oltási rész felett megsérült, de újraahajtott - törzsnevelés.
22.	Bőr körte	körte	5X6	Tavasszal a fa oltási rész felett megsérült, de újraahajtott - törzsnevelés.
23.	Tehénláb körte	körte	5X6	
24.	Tehénláb körte	körte	5X6	
25.	Hosszúréti óriás	körte	5X6	Kipusztult; újratelepítése tervezett 2017. évben
26.	Hosszúréti óriás	körte	5X6	
27.	Császár körte	körte	5X6	
28.	Citrom körte	körte	5X6	
29.	Citrom körte	körte	5X6	

Helyszín: Önkormányzati belterület**Cím: 8452 Halimba, Dózsa György u. 2.****Gyümölcsfajok: Alma, Körte**

Dátum	Nap	Munkaműveletek	Egyéb információ
2015.10.07	szerda	telepítés előtti talajelőkészítés: gépi szántás	
2015.10.09	péntek	szántás gépi elvégzése	
2015.10.20	kedd	gyümölcsfák átvétele NÖDIK-től	
2015.10.21	szerda	gyümölcsfák ideiglenes vermelése telepítésig	Ideiglenes vermelés helye: Gyógynövényeskert területe.
2015.10.22	csütörtök	gyümölcsfák kézi telepítése (gyökerek visszavágása, koronaalakító metszés)	Telepítés gödörrel, ültető gödörbe szerves trágya juttatása.
2015.10.28	szerda	gyümölcsfák tápanyagozása	Telepítéskor nagyon nedves volt a talaj, a tápanyagozással vártam, míg szikkadt a föld.
2016.03.31	csütörtök	kultivátorozás	
2016.04.04	hétfő	talaj elvégzése; talajelőkészítés vetéshez	

2016.04.15	péntek	lucerna és zab vetése	Az ültetvény teljes területén a fák sorában és a sörközben is vetés; főnövény lucerna, zab vetésének célja, hogy a kezdeti időszakban árnyékoló hatást fejtsen ki.
2016.05.10	kedd	fák törzstisztítása	
2016.06.13	hétfő	lucerna (és zab) kézi kaszálása (első alk.)	Kaszálék felhasználása talajtakarásként a veteményesben.
2016.07.27	szerda	gyümölcsfiák törzsének megátmasztása	4 db gyümölcsfa karózása és kötözése.
2016.07.28	csütörtök	lucerna kézi kaszálása - ültetvény első harmad (második alk.)	
2016.07.29	péntek	lucerna kézi kaszálása - ültetvény második harmad (második alk.)	
2016.08.01	hétfő	lucerna kézi kaszálása - ültetvény harmadik harmad (második alk.)	Kaszálék felhasználása talajtakarásként a veteményesben.
2016.08.30	kedd	lucerna kézi kaszálása - ültetvény első fele (harmadik alk.)	
2016.08.31	szerda	lucerna kézi kaszálása - ültetvény második fele (harmadik alk.)	
2016.09.07	szerda	lekaszált lucerna átforgatása	
2016.09.08	csütörtök	lekaszált lucerna átforgatása	
2016.09.09	péntek	lekaszált és átforgatott lucerna felhordása az Emlékházba és petrencére való rápakolása	Kaszálék felhasználása talajtakarásként a veteményesben.

Betakarított és leadott termésmennyiség az Óvodakonyha részére, 2016. év

Hónap	Alkalmak száma	Termésbetakarítás és leadása az Óvodakonyha részére						Egyéb információ
		zöldségfaj		fűszernövény		egyéb termék		
		megnevezése	mennyisége, kg	megnevezése	mennyisége, kg	megnevezése	mennyisége, kg	
Április	1	hónapos retek	0,3				tisztítva	
		újhagyma	0,3				tisztítva	
Május	2	hónapos retek	0,6				tisztítva	
		újhagyma	0,2				tisztítva	
Június	5	zöldborsó	11,4				pucolca, szemes súlyban	
		jégsaláta	10,5				tisztítva	
		mángold	4,3				pucolva	
		tépoasaláta	0,4				tisztítva	
		petrezselyem zöld	0,1				frissen	
Július	2	mángold	4,9				pucolva	
		új-zelandi spenót	6,2				pucolva	
		újhagyma	0,46				tisztítva	
Augusztus	5	spárgatök (főzőtök)	20,7				tisztítva	
		újhagyma	0,6				tisztítva	
		új-zelandi spenót	4,2				pucolva	
		salátauborka	3,8				tisztítva	
		fokhagyma (30 fej)	0,45				tisztítva	
Szeptember	6	spárgatök (főzőtök)	43,5				tisztítva	
		salátauborka	5,3				tisztítva	
		zöldpaprika (sárga húsú)	3,2				tisztítva	
		zöldbab (sárga hüvelyű, bokor)	3,1				tisztítva, pucolva	
		zöldbab (zöld hüvelyű, futó)	2,3				tisztítva, pucolva	
		karalábé	1,5				tisztítva	
újhagyma	0,5				tisztítva			
mángold	0,8				tisztítva			

Betakarított termésmennyiség 2016. évben

Időszak	Növényfaj/termék megnevezése	Termésmennyiség felhasznált területenként			Egyéb információ
		óvodakonyha részére	egyéb rendezvényre	összesen	
	spárgatök (főzőtök)	64,2		64,2	
	új-zélandi spenót	12,3		12,3	
	zöldborsó (szemes súlyban)	11,4		11,4	
	jégsaláta	10,5	0,5	11,0	0,5 kg jégsaláta az Életmód tábor részére
	mángold	10,0		10,0	
	zöldpaprika (sárga húsú)	9,5		9,5	
	salátauborka	9,1		9,1	
	kápia paprika	6,5		6,5	
	cékla	5,8		5,8	
	zöldbab (sárga hüvellyű)	3,1	1,7	4,8	1,7 kg zöldbab Völgynapokra (Kapolcs) főzéshez
	szőlő (fűrt, boggyózás nélkül)		3,8	3,8	szörpkészítés Kultúrháznak rendezvényre
	újhagyma	2,06	1,2	3,26	1,2 kg újhagyma Gyermeknapra szendvicsekhez (SZM Iskola szervezés)
	sárgarépa	2,7		2,7	
	zöldbab (zöld hüvellyű)	2,3		2,3	
	karalábé	1,5		1,5	
	hónapos retek	0,9		0,9	

-október összesen

Aprilis

tépősaláta	0,4	0,5	0,9	0,5 kg tépősaláta Gyermeknapra szendvicsekhez (SZM/Iskola szervezés)
bazsalikom (frissen)	0,70		0,7	
házi vegeta (szárítva)	0,63		0,63	
orosz tárkony (szárítva)	0,626		0,626	
zeller zöld (szárítva)	0,581		0,581	
fokhagyma (30 fej)	0,45		0,45	
bazsalikom (szárítva)	0,186		0,186	
petrezselyem (szárítva)	0,133		0,133	
rozmaring (szárítva)	0,132		0,132	
borsikafű (szárítva)	0,129		0,129	
kakukkfű (szárítva)	0,114		0,11	
petrezselyem zöld (frissen)	0,1		0,1	
lestyán (szárítva)	0,051		0,051	
kapor (szárítva)	0,022		0,022	

Óvodakonyha részére leadott termésmennyiségek havi bontásban, 2015. és 2016. évek

Hónap	Alkalmak száma		Növényfaj/Termék megnevezése	Betakarított mennyiség, kg		2016. év viszonyulása a 2015. évhez (%)	Megjegyzés
	2016. évben	2015. évben		2016. év	2015. év		
Április	1		hónapos retek	0,3			Munkába állásom 2015. 04. 27-én kezdődött, ezért májusban indult a betakarítási időszak.
			újhagyma	0,3			
Május	2		hónapos retek	0,6	2,0	30,0	2016. évben a melegágyban termesztett hónapos reteknek csak a lombja fejlődött igazán, gumójuk nem, így ezen példányok nem kerültek leadásra.
			újhagyma	0,2	0,5	40,0	
Június	6		tépősaláta	0,4	6,8	5,9	2016-ban kevesebb tépősalátát ültettünk, azonban ezen kevés mennyiség az óvodásoknak keserű volt - nem ízelett.
			fejes saláta		1,1		2016. évben fejes salátát nem ültettünk.
			zöldborsó	11,4			2015. évben zöldborsót nem ültettünk.
			jégsaláta	10,5	3,3	318,2	2016. évben közel 200 fej jégsalátát palántáztunk.
Június	6		mángold	4,3			2015. évben 1 sor mángold volt bemutató jelleggel - csak a magot takarítottuk be, levelet nem.
			petrezselyem zöld	0,1	6,0	1,7	2016. évben a legtöbb fűszernövényből, így a petrezselyemből is minimális mennyiséget adtunk le frissen, jelentős részét szárítottuk.
			sárgarépa (bébi)		0,5		2016. évben bébi sárgarépát nem kértek, egyelőre keletkező mennyiséget nem adtuk le.
			újhagyma		5,5		
			mángold	4,9			2015. évben 1 sor mángold volt bemutató jelleggel - csak a magot takarítottuk be, levelet nem.

Augusztus	5	2	fokhagyma (30 fej)	0,45			2015. évben az óvodakonyha nem használt friss fokhagymát
			cukkíni		9,1		2016. évben az óvodakonyha nem kért cukkínit.
			vöröshagyma		3,6		2016. évben a vöröshagyma jelentős részét hagymalégy támadta meg. Ezért inkább fiatalon, újhagymaként takarítottuk be.
			liliahagyma		2,1		2016. évben liliahagymát nem ültettünk.
			petrezselyem zöld		1,2		2016. évben a legtöbb fűszernövényből, így a petrezselyemből is minimális mennyiséget adtunk le frissen. Jelentős részét szárítottuk.
			paradicsom		3,3		2016. év augusztusában a paradicsomtövek 99 százalékát meg kellett semmisíteni a paradicsomvész miatt.
			spárgatök (főzőtök)	43,5	5,2	836,5	2016. évben a spárgatököket nagyobb tőszámban ültettük és mindegyik a komposztprizma tövéb került - jelentős mennyiséget produkálva.
Szeptember	6	10	salátauborka	5,3			
			zöldpaprika (sárga húsú)	3,2	3,6	88,9	
			zöldbab (sárga hüvelyű, bokr)	3,1			
			zöldbab (zöld hüvelyű, futó)	2,3			2015. évben zöld hüvelyű babot nem ültettünk
			karalábé	1,5			2015. évben karalábét nem ültettünk
			újhagyma	0,5			2015. évben kevés újhagyma került leadásra, a legtöbbet felesként adtuk le ősszel.
			mángold	0,8			2015. évben 1 sor mángold volt bemutató jelleggel - csak a magot takarítottuk be, levelet nem.
			új-zélandi spenót	1,9	3,4	55,9	
			sárgarépa	2,7	2,7	100,0	
			cukkíni		3,7		2016. évben az óvodakonyha nem kért cukkínit.
zellerzöl (friss)		0,9					
petrezselyem zöld (friss)		2,2					
petrezselyem gyökér		2,0		2016. évben a petrezselyemtermés nem sikerült. A kevés mennyiséget vegetaként használtunk fel.			

Dr. Szalai Miklós Gyógynövényes kert Bemutató- és Oktatóközpont látogatói a

Emlékház látogatói			
Dátum	Nap	halimbai Hársfa Óvoda	halimbai Szalai Miklós Általános Iskola
		Egyéb "VIP" vendégek	Fizetett vendégek
		képzéses	ebből: számlás
2016.02.23	kedd		2 fő Budapestről és Kecskemétről
2016.02.11	csütörtök	20 fő; óvodások (középső csoport) látogatása a Múzeumban	
2016.03.09	szerda		15 fő; "A legszebb konyhakertek 2016" c. országos verseny Road-Show
2016.03.18	péntek	20 fő; óvodások látogatása (középső csoport): magas ágyásban dughagyma ültetése közösen	
2016.03.25	péntek		2 fő; "Meglépetés" magazin 2 fő Budapestről
2016.04.01	péntek		7 fő (Varga Andrea)
2016.04.02	szombat		32 fő Sárvárról (31 felnőtt, 1 gyermek)
2016.04.07	csütörtök	20 fő; 2. osztályosok látogatása a halimbai iskolából, amarillisz ültetése	

4 fő; filmfelvétel (Dékán Péter)

2016.04.12 kedd
2016.04.20 szerda
20 fő; nagycsoportos óvodások látogatása és közös veteményezés a hátsó kertben

41 fő Nyugdíjas Egyesület Márkóról

2 fő Páparól

20 fő; Szalai Emlékverseny vidéki iskolák tanulói

15 fő Devecserből
6 fő (Dékán Péter)

25. fő; 1. osztályosok látogatása

35 fő 11. évfolyam Veszprémből

3 felnőtt (Ajka, Bazsi) 2 (6 év alatti) gyermek
31 felnőtt (szellemi fogyatékos) Darvastóról

8 fő (Dékán Péter)

21 fő Ajkai Nyugdíjas Klub

20 fő LIDER csoport
3 fő budapestről, Család-barát magazin, forgatócsoport

2 fő Budapestről
2 fő Budapestről

2016.06.07	kedd	2 fő Herbáció magazin (Nagy Z. Róbert, Vörös Gyula)	
2016.06.10	péntek		
2016.06.13	hétfő	30 fő középső csoport látogatása	
2016.06.16	csütörtök	12 fő devecseri idősek otthona lakói	
2016.06.18	szombat	6 fő látogató 10 fő (7 gyermek, 3 felnőtt: ebből 1 felnőtt ingyenes) Győrből, rézfűvós zenekar;	
2016.06.22	szerda	1 látogató (56-os magyar) 18 fő (Táncsics M. Szakközép, Veszprém), ebből: 17 diák, 1 tanár	1 tanár számlás
2016.07.01	péntek	22 fő algyői "Ezerjófű" gyógynövény csoport	
2016.07.02	szombat	11 fő (Mosonmagyaróvárról, Babulka Péter vezetésével)	
2016.07.05	kedd	4 fő (2 felnőtt, 2 gyerek: 4 és 10 éves)	130 fő diákcsoport Somlóvásárhelyről (Harmath Zsuzsa) 120 diák, 10 fő felnőtt
2016.07.06	szerda		
2016.07.08	péntek		
2016.07.11	hétfő	2 fő (1 felnőtt, 1 gyerek) Balatonfüredről	

2016.07.13	szerda		
2016.07.14	csütörtök		
2016.07.15	péntek	4 felnőtt Révfülöpről	36 fő Monostorapátiból (30 diák, 6 felnőtt)
2016.07.19	kedd		
2016.07.20	szerda	2 fő felnőtt	
2016.07.22	péntek	3 fő felnőtt	
2016.07.26	kedd	2 fő felnőtt Ajkáról	
2016.07.29	péntek	2 fő felnőtt Pécselyről	
2016.07.31	vasárnap		
2016.08.02	kedd	5 fő Budapestről (4 felnőtt, 1 gyermek 6 év alatt)	
2016.08.04	csütörtök	2 felnőtt Szentendéről	
2016.08.05	péntek		
2016.08.08	hétfő		
2016.08.11	csütörtök		
2016.08.15	hétfő	3 fő (2 felnőtt, 1 gyerek)	
2016.08.18	csütörtök	2 fő felnőtt	

2016.08.25	csütörtök		
2016.08.26	péntek		
2016.08.27	szombat	6 fő felnőtt Budapestről, Természetbarát Egyesület; Törökbálintről	24 fő Veszprémi
2016.08.31	szerda	1 fő látogató	Mag Éva
2016.09.02	péntek		
2016.09.07	szerda		
2016.09.12	hétfő		
2016.09.13	kedd	4 felnőtt Mecskehelyről	
2016.09.16	péntek		
2016.09.22	csütörtök		
2016.09.24	szombat		40 fő Budapestről
2016.09.26	hétfő		15 fő Veszprémből
2016.09.28	szerda		
			2 fő Ajkáról (halimbai Szalai Miklós Ált. Iskola tornatermének hivatalos átadása)
2016.10.08	szombat	5. osztály diákjai és szülei - kemencesütés	
2016.10.10	hétfő	25 fő látogatók (nagycsoporthoz)	
2016.10.12	kedd	7 fő látogató Algóról, az "Ezerjű" Gyógynövényes csoport	
2016.10.24	hétfő		2 fő felnőtt

15 fő, Szalai Emlékverseny
vidéki iskoláinak tanárai

2016.10.27 csütörtök

2016.11.03 csütörtök

2016.11.10 csütörtök

1 fő Szekesfehervárról

2016.12.08 csütörtök

6 fő "Falukemence" program: kenyérsütés											
	2										
	6										
	30										
	12										
	6	6	3 000								
9 fő "Falukemence" fizetett vendégek számára program: kenyérsütés gyógytea kóstolás és játék											
	11	10	3 100								
	28	18	5 600								
	143	59	28 400								
2016. június összesítés											
22											
langallóval és teával											
	11	10	17 500								
	4	3	1 300								
számla kiegyenlítése az Önkormányzatnál											
	130	130	39 000								
6 fő "Falukemence" program: kenyérsütés											
	2	2	800								
					236	220	97 000	61	27	29	

2 fő Fejér megyéből (orvosok)	2									
15 fő helyi Kertbarát köri gyűlés résztvevői	15									
	4	4	2 000							
kerékpáros "vándortábor"	36	35	11 500							
4 fő Hódmezővásárhelyről	6	2	1 000							
3 fő Padragkútról	6	3	1 500							
Horváth Tibor, Ajka TV tel: 20/4281249	2	2	1 000							
Kováts Nóra Pannon Egyetem										
Környezettudományi Intézet; e-mail: kovats@almos.uni- pannon.hu	2	2	1 000							
30 fő Református Gyülekezet - Véber Eszter	30									
2017. júliusi összesítés	278	193	76 600	201	92	38 300	138	210	200	
3000 Ft borrraló	4	4	5 000							
16 fő (10 gyerek, 6 felnőtt) kemencesütés és Unaloműző tábor, a halimbai Művelődési Ház szervezésében	2	2	1 000							
2 felnőtt Kecskemétről (kertésztanárok); 8 fő (4 felnőtt, 4 gyerek) Véber Eszter részéről	16									
2 felnőtt 1 gyerek	10									
	3	3	1 300							
	3	2	1 000							

4 fő (3 felnőtt, 1 gyerek)
 9 fő "Falukemence"
 program: kenyérsütés

4										
9										
30	29	14 500								
1	1	500								
04		23 300	54	42	19500	156	98	119		
2016. augusztusi összesítés										
9										
3										
4	4	2 000								
1										
3										
2										
50	40	20 000								
15	15	7 500								
2										
89		29 500	59	146	54 400	55	40	54		
2016. szeptemberi összesítés										
15										
25										
7										
2	2	1 000								

9 fő "Falukemence"
 program: kenyérsütés
 3 fő
 1 fő
 3 fő "Falukemence"
 program: kenyérsütés
 2 fő Budapestről a Szent István Egyetemről
 10 felnőtt Bringafesztivál alkalmából - főzés

15										
2016. októberi összesítés	64	2	1 000	51	28	10 200	125	7	10	
3 fő felnőtt										
	1	1	500							
2016. novemberi összesítés	4	1	500							
2 felnőtt Dunaszerdahelyről (Szlovákia)										
2016. decemberi összesítés:	2									
	1 033	529	241 000	1 115	873	347 900	93	61	69	

Látogatók az Emlékházban 2015. és 2016. években (összesítés)

Látogatás alkalmainak száma			Vendégek száma (fő)			Fizetett összegek (Ft)							
2015. évben		2016. évben		2015. évben		2016. évben		2015. évben		2016. évben			
összesen	ebből: fizetett alkalmak	összesen	ebből: fizetett alkalmak	összesen	ebből: fizetett látogatók	összesen	ebből: fizetett látogatók	összesen	ebből: számlákból származó	ebből: belépőjegyekből származó	összesen		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
58	38	73	37	1 115	873	1 033	529	347 900	244 100	103 800	241 000	96 600	144 400